

КҮРГЕН АЙЫНЫҢ 7-чү КҮНІНДЕ -

ХРИСТОС ТӨРӨПЧӨ — САХААНДЫРААҢАР! ХРИСТОС ТИГІРАӨРДӨН, — ҮДҮРЛААҢАР!

Сынсабланыстыг амыр Христостың Төрөөнүн өрүнестиг хыйга сағыстыг сарыннарнаң сабландырча, хайзында Христосты Чарых паза Күн тип адалча.

Ап-арыг ухаанчы Исаия Христостың чирзер Түзериненер теен: «Харасхыдагы чон илбек Чарыхты көр салар; өлімнің харасхызында чуртапчатханнарға Чарых чарыбызар» (Ис. 9, 2).

Христос Позын Чарых тип адачан: «Мин амырға Чарых полчам: кем Миниң соомча парар, ол харасхыда чат халбас, че агаа чуртас чарии пирил парар» (Ин. 8, 12). Христос - иң не пөзик Сағыс, Ол - Чарых, хайзы пісті өтіре чарытча. Христос - амырнын Күни, Ол амырны сыбыра чарыдар паза хачан даа хонмас. Полған на чарых харасхаа тоғыр полча. Чарых харасхыны сүрбісче: иртен, күн сығып, харааны утып алча. Иди Вифлеемдеги ап-арыг хараада хас-хачанга сыннын Күни чарыбысхан: Христос Төрөөн, кизи төлінің Арачылағчызы. Агаа киртинчеткеннерге паза Аның чаксы күзінен өтіре чарыпчатханнарға - Ол сағыстың Чарии паза сыннын Күни.

Кизи төлі иң не пастагызынан сығара поэзының алнында сурығны турғысчан. Хачан даа иң не сағысырастыг сурыг кизиниң чуртазынаңар полчаң. Кизиниң чуртазы мында, чирде санай тоозыл парча ба, че тоозыл парбинчатса, андада хомды соонаң аны хайдаг нима сахтапча? Кизи хайдаг пол парар? Кизи төлі хачан даа кизи төреенинің паза өлімнің чазыдынын көзенеңин азарға күстенчең, че поэзының күзи читпеениң, майых парчан. Иң не хыйга сағыстыг кизилер постарынан сурчаннар: хайди кизи поэзының көңнінен, хынызынан, хыйга сағызынан паза чүреенен санай чох пол парча? Ол сурығларға Христос сыннын Чарии урыбысхан. Сынап ол сурығларға нандырыг чох полған полза, андада чуртасха хынысты чой паза күлкүстіг нима тип пилерге кирек поларчыг, кизи Худайга төбй полчатханынаңар чоох таа чох поларчыг. Сынап пу сурығларға хомай ла нандырығлар полған полза, андада амырға паза кизи төліне, пістің худыбысха паза чүреөбіске хайдаг ачырғастыг хысхырыс тол парарчыг. Өтіре көрнбес чыплама харасхы пісті ораабызарчыг. Пир дее пасха ондай чох халып, поэтин ачырғастыг сөстерин хати-хати чоохтанарчыгыс: «Чуртасты ибیره соох көннелиг көрбіссен, андаг хуруг паза хыйгазы чох ойын!» Че піс иди тип полбаспыс аннаңар - піс Христостың хыйгазының Чариинда полчабыс. Идөк поэт ачырған парған туста иди чоохтаныбызып, анаң алданған: «Хуттаң аар-чүк хыйа тасталча, хачан киртинис пар, паза, хачан харах чазы сыхчатса, андада угаа ниик пол парча». Ниик аннаңар, иди Христостың Чарии пістің чуртазыбысты өтіре чарыт салча, ниик аннаңар, Христос Позының сөзінен паза кирегинең прай тустар сурығларына нандыр пирген.

Өрүнесті паза чаксы күсті пирип, Ол нандырған: «Мин тіріліспін паза чуртаспын; Магаа киртинчеткен кизи, чирде тоозыл таа парза, хатап тіріл парар» (Ин. 11, 25); «Паза полған на чуртапчатхан паза Магаа киртинчеткен кизи хачан даа тоозыл парбас» (Ин. 11, 26); «Мин... чуртаспын» (Ин. 14, 6); «Магаа киртинчеткен кизи - тоозылбас чуртастыг полар» (Ин. 6, 47); «Мин аны халғанчы күнде тіргіс салам» (Ин. 6, 44).

Сынап иди полбаан полза, Христос таа чирге ноо Түзерчик. Худай-Ада кизее өлімі чох хуттыг тынны кире үбүрбіскен, иди агаа чуртасха хынысты паза хас-хачанга чуртирын сыйлап пирген. Христос піске хыйга сағыстың чариин пирген. Ол хыйга сағызынан прайзын өтіре чарыт салча, паза наа ондайнаң чуртастанар сағынарын пирче. Прай анзы Христостың чирзер Килгенінен паза Аның үгрединең пол парған. Христос хыйга сағыстың Чарии паза сыннын Күни полчаадып, идөк пасха сурығларға нандыр пирген, хайзылары кизилерни сыбыра сағысыратчаннар. Ол кизилерни Худайга хынызын наа ондайнаң чарыт салған. Ол піске сынны ас пирген, иди полғаныбыстанар ла

Худай Позының Полызиинан хараакүндүс сағысырапча: Худайнын көнни чох кизи пазынаң пир сас таа түспес. Худайнын хынызы сыбыра тикси амырға паза прай кизилерге тарапча. Христос Худайга хынарынаңар піске наа чакығны пир салған, идөк кизилерге ол хынысты, хайзы прай нимені ит полар, хайзы прай Позынаң нанчыларны паза ыырчыларны хучахтап полар. Христос, чарыхты урып, кизи көнниң тибиретчеткен сурыг нандыр пирген, хайзы чобаг тип адалча, аның хыйгазын паза нимае кирек полчатханын.

Пирезине чобаг-хыйаллар аннаңар ызылчалар, хайзы пастыра Христос оларнын чүректерине паза хуттарына тохлатча, иди оларны чазыхтыг уйгаа пастырчатханынаң усудып аларға.

Кем пилер, арса, көбізи, кемге чуртастың аарына, ағырығларға паза хыйыхтастарға урунып, пу сидик туста поэзының олған тузында, тізекке түзіп, Худайга пазырынчатхан иезин, хайзы хачанох пу чир үстүнде чоғыл, идөк пастап азыг искірінгенін, паза Ап-арыг Пирлес Чазыдын алынған соонда оларнын үстүнде чайылчатхан Худайнын чаксы күзін сағысха кирген дее полар.

Пасхаларына хыйаллар аннаңар ызылчалар, оларнын чазыхтары паза иптиг чуртабааны үчүн. Сынап піс ол ачығларыбыс үчүн Худайны сабландырчатсабыс, аллыг істіліг паза сыдамахтыг полып, анда Худай хатыглазын көрбин, че Худайнын пісті хайраллап, арыглапчатхан холын алынчатсабыс, андада арачылан халарыбысты паза полар туста үлүстіг поларыбысты пилін саларбыс.

Хан Худай пирезине хатыг сыныхтағны оларнын чазыг көнниң пик ит саларға, чазып парған хуттарын тіргизерге, икнчилепчеткен сағызын чарыт саларға, че пирезине чобағлар, Худайнын хатыглазы полып, ызылчалар.

Палалар хыйалланғаны пастыра, Хан Худай пісті үгретче, хайди піс, кизилер кизи төліне үзе төбй полчабыс, хайди піс прайзынын үчүн орта нандырығны тударға кирекпіс. Піс пасхазының үчүн хыйалга кирчебіс, идөк пасхазы пістің үчүн чобағны поэзына алын салча. Хайди піске арыг паза сын чуртирға кирек, пістің үчүн пырозы чох палалар хыйалланмазын тип! Че, хайдаг піс хатыг чүректігбіс, иди пістің чүреөбісті нымзадып алар үчүн, палалар хыйалланчалар! Палаларнын чобалызы пастыра, Хан Худай ада-ичелерниң Худайнын паза амырнын чозахтарын сайбапчатханнарын арыглап саларға сағынча, паза ада-ичелерни Худайнын алнында, тирең пыроланып, алданарға усхутча.

Ап-арыг адаларнын үгрединең, пырозы чох палачахтар чобаг алынчалар аның үчүн, иди оларға тик чобалғаннары үчүн хас-хачанга Хан Худай Чирінде чуртас пирилче. Ада-ичелерге палаларынын хыйалы үчүн, пик сындырлыг полып, Худайнын алнында сыннаң тирең пыролан пилері киректелче. Хайдаг аарлыг паанан піске кизее айаачы полары пирилче, хайзы прайзынын пырозын тастап, хыныссар ағыл салча. Кизее хынминчатхан кизиниң Худайга даа хынызы чох полча.

Худай Оолгынын амырзар ағылған үгрединде нандыр полбас пир сурыг даа чоғыл. Андар миллионнар хуттар паза чүректер тартылчалар идөк, хайди прай тіріг нима күнзер тартылча, хайзы чуртасты пирче.

Паза иң не өбни анзы, хайди Христос-Ыначахтың көлбе-пубайынын хыринда прай кизи төлі адынан Агаа олаңай мал хадарчылары паза іскерки хыйгаларнын пазырынғаннары.

Христостың үгрединең иң не хыйга паза иң не сын, Ол прайзын чаксы пилче. Христостың прай саринаң сіліг полчатханы, олаңайы паза иң не хыйгазы пісті Агаа угаа тың хындырча. Христостың пістің үчүн көлбеде чат салғаны үчүн, Худайнын паазы чох сыйиин аарлирға кирекпіс, иди ол сыйыхтың чариинда кизи төлінің арачылан халарынаңар икнчилес чох иділ парча. Турыстыра хынысхан сыннын Күніне - Христосха пазыры-нааңар, Анда ла піске хыйга, чарых паза үлүстіг чуртас пирил парар.

ЕПАРХИАНЫҢ ЧҮРТҮЗЫНДАҒЫ КИРКЕТЕРНІҢ, ПАЗА АРХИЕПИСКОПЫНЫҢ ХУДАЙҒА ТОҒЫНЫСТЫ ТУРАҒЫНДАҒЫ ТОҒЫНЫСТАРЫНЫҢ ИЗБЕРІЗІ

Кішіг хырлас айының 20-ші күні, иирде, Архистратиг Михаилнің паза Тигірдегні пасха Күстернің Чыылиин үлүкүннечен күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 21-ші күнінде, Архистратиг Михаилнің паза Тигірдегні пасха Күстернің Чыылиин үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Сырадағы Михайло-Архангельской Худай туразында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 21-ші күні, иирде, Худай Ічезінің «Скоропослушница» иконазын үлүкүннечен күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 22-ші күнінде, Худай Ічезінің «Скоропослушница» иконазын үлүкүннечен күнде, паза ап-арығ чобағчыларны Онисифорны паза Порфирийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынан хада, Худайға тоғынысты Ағбандағы Никольской (иргі) соборда толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 28-ші күні, иирде, ап-арығ илчі паза чаксыхабарчы Матвейні хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Кішіг хырлас айының 29-шы күнінде, ап-арығ илчі паза чаксыхабарчы Матвейні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 3-ші күні, иирде, Ин Ап-арығ Худайтөреткен Мария Хысты Худай туразынзар Киргені үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 4-ші күнінде, Ин Ап-арығ Худайтөреткен Мария Хысты Худай туразынзар Киргені үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, үлүкүннечен Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 5-ші күнінде, ап-арығ илчілерні Филимонны паза Архипті паза апостолғатин чобағчы Апфияны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 5-ші күні, иирде, ап-арығ чаксыкиртіністіг илбек пиг Александр Невскийні хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 6-шы күнінде, ап-арығ чаксыкиртіністіг илбек пиг Александр Невскийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирі-

нің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 9-шы күні, иирде, Худай Ічезінің «Знамение» иконазын үлүкүннечен күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 10-шы күнінде, Худай Ічезінің «Знамение» иконазын үлүкүннечен күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан пайзаңстолығ үлүкүннечен Худайға тоғынысты Ағбандағы Знаменской Худай туразы-частомайда толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 12-ші күнінде, ап-арығ чобағчыларны Парамонны паза Филуменні паза Синайсктағы Худайғасын Акакийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның хутхадарчыларынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 12-ші күні, иирде, ап-арығ Андрей Первозванный илчіні хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 13-ші күнінде, ап-арығ Андрей Первозванный илчіні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ

Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 19-шы күнінде, Хайхасчайачан ап-арығчы Николайны, Ликия Мирінің архиепискобын хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты Никольской (иргі) соборда толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 19-шы күні, иирде, Ап-арығчы Амвросий Медиоланскийні хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 20-ші күнінде, ап-арығчы Амвросий Медиоланскийні хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 26-шы күнінде, ап-арығ чобағчыларны Евстратийні, Авксентийні, Евгенийні, Мандарийні, Орестті паза ап-арығчобағчы Лукияны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 26-шы күні, иирде, ап-арығ Адаларны хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 27-ші күнінде, ап-арығ Адаларны хумартхылачан күнде, ідөк Устапчатхан аркалайның Ангелінің күнінде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

архиепискобы Ионафан, соборның абыстарынан хада, Худайға тоғынысты Спасо-Преображенской кафедралығ соборында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 15-ші күнінде, ап-арығ ухаанчы Аввакумны хумартхылачан күнде, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Худайға тоғынысты епархияның туразындағы Он ікі илчінің Худай туразында толдыр салған.

Улуғ хырлас айының 18-ші күні, иирде, Хайхасчайачан ап-арығчы Николайны, Ликия Мирінің архиепискобын хумартхылачан күннің тандади, Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзікинапарығ архиепискобы Ионафан Хараағы Худайға тоғынысты

ХРИСТОС ТӨРЕЕН ХАРААНЫҢ ХАЙХАСТАРЫ

Пистін Хан Худайыбыс Иисус Христос Төреен хараа - хайхастыҥ тустың хараазы. Икі муң чыл изерістіре кизилер, чүрексинип, Тигірде чылтыстарның чарыбызарын сахтапчалар. Ол чылтыстарның пірсі - Вифлеем чылтызы, хайзы Христостың көлбе-пубайының үстүнде чарыбысхан, паза, хайзы мал хадарчыларын паза искеркі хыйга пілігчилерни андар ағылган.

Ол угаа улуг кирек - прай кизилерниң чүреениң хайхазы, хайзы чир үстүнде пол парған. Ол улуг күнни пір күнде дее үлүкүннебезелер, че, тикси тилекейдегі христостыҥлар улуг өрніснен аны чыл сай үлүкүннепчелер. Таннастыҥ нимес, че, өбөндө, Христос Төреен чарых хараада прайзы хайхастар поларын сахтапчалар, хайзы пастыра сыннан даа чирзер Худайның Хынызы килген.

Пу улуг күндегі хайхастар, угаа тың сағыннап, сатырабинчалар. Олар олаңайох хараа осхас амырлар, че, тирең паза чарых сағыстыҥлар. Пит, оларның өбн көстее - полган на кизини поэның чүреенен Худай Оолгының чирзер Килгенін турыстыра удурлирға тимненгенін чарых көртис пирері.

Пу харааның хайхастары ол амырны сағысха кирчелер, хайзы Христос Төреен хуйуда пол парған, хайзы Христостың пастагы чурты пол парған. Идөк ол мал хадарчыларының угаа тың өрніп Агаа пазырынганарын сағысха кирдирче. Паза анзынанар, хайди тикси чирниң хыйгазын - үс искеркі пілігчилерниң омаларында көртис салганын, хайзылары Наа Төреен Худай Оолгына пазырынарға кил-парғаннар.

Иргі чоох піске читтірче, ол, өбөндө, олаңай нимес чыл полган, хачан тикси чир үстүнде чаа чох полган.

Мынзы Христос Төреен харааның өбн хайхазы. Поэның Төреениң Христос амыр чуртасты ла чирзер ағылбаан, че кизини Ол Худайнаң чарастыр салган. Паза анзы чалгыс ла хайхас нимес, хайзы Аның Төреениң палгалыстыҥ полча.

Иргі чоох піске идөк читтірче, - Христос орты хараада Төреен тіп. Паза пу харааны тикси тилекейниң чоны поэның сағызына хас-хачанга пас салган. Вифлеем хуйузында, сах ол туста, хачан Худай Оолгы Төреп парған, кинетін, тастаң суҥ сығара сапхан. Ыраххы Римде чирден чохсы чыстыҥ хайах сығара сапхан, хайзы Тигр суғзар аххан, паза аның соонда көпхудайлыҥларның тигиріби инзерил парған, хайзын алында хас-хачанга турар тіп, изенгеннер, паза тигірде үс күн турыбысхан. Амгы тустагы Испанияның чирінде ол хараа пулут көрінген, хайзы харахтарны угаа тың айдырған. Израильде, хайхастыҥ ондайнаң, поэның тузында нимес, - виноградтар чахайахтаныбысханнар.

Вифлеемниң чылтызы, хайзы искеркі хыйгаларны Наа төреп парған Христосар ағылган, иргі чоох хоостыра, идөк ол туста чарыбысхан, хачан архангел Гавриил Мария Хысха Аннаң Худай Оолгы төрир тіп, чохсыхабарлаанда. Ол чылтыс Вавилонның үстүнде чарыбысхан, хайзы ол тустарда көпхудайлыҥларның өбн орыны полган, - анзы искеркі пілігчилерни поэынзар тархтан, хайзылары ол чылтыс хоостыра чолга сығыбысханнар. Ол Чылтыс Христос Төреен хараа Аның көлбе-пубайына читіре оларны үдескен.

Чылтыстарны үгречен искеркі хыйга пілігчилер - Валтасар, Гаспар, Мельхиор Часпала-Христосха алтынны, ладанны, смирянны сыйыхха ағылганнар, ол үс сыйыхты -

Ханга, Худайга паза кизее. Христостың Төреениң чарых киречилепчеткен паза пір хайхасха анзын санирга кирек, хайди ол сыйыхтар пістін күннерге читіре чохсы хайраллал халганнарын, амды олар Афон таҥдагы ап-арыҥ Павелниң монастырындадалар.

Искеркі ухаанчыларның алтыны - чибіргі сигис аймах-пасха көрмниң пластиналар: төрт пулуңныҥ паза көп пулуңныҥ көрмниҥлер. Паза оларның полганында ла пір дее хаталбинчатхан хоостар. Ладан паза смирна - улуг ниместер, хузухха төбөй, тоғылаhtar, паза прайзы олар - читонга чағыннар.

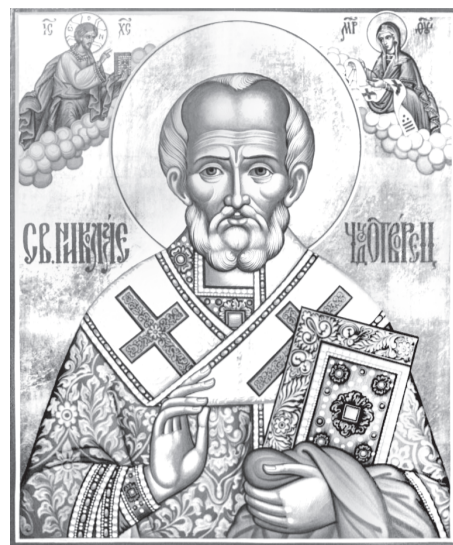
Прай тустарны тобырып, искеркі хыйгаларның сыйыхтары пүүнги күннерге читіре хайхастар чайапчалар, - олар чохсы паза тадылыҥ чыстарын амгы тустарда даа ибیره чайчалар, паза, кем-де, чабал хуттарға туттырчатса, оларға теңзе, ол кизи айна айгагынаң поэзып алып, чазыл парча.

Христос Төреениң хайхастарынаң Ликия Мириниң архиепискобы ап-арыҥчы Николай хайхасчайачанның ады үзигі чох палгалыстыҥ полча. Христос Төреен үлүкүнде сыйыхтарға піс көни аннаң палгалыстыҥ полчабыс.

Иргі чоох хоостыра, Хайхасчайачан ап-арыҥчы Николай Христос Төреен хараа яблоколарны, тадылыҥ чичен нимелерни паза ахчаны, хызылып, чуртапчатханнарның изіктері алнында сыйыхха сал салчаң. Ол саарның чуртагчылары анзын сын хайхастар тіп, саначаннар, паза көп чыллар соонаң на ол хайхастар үчүн, постарының епискобына олар чохсы алынганнар.

Хайдаҥ хайхастарны Николай Хайхасчайачаннаң сахтирға?

Христос Төреениң тархынында ап-арыҥ Николайның иң не саблыҥ хайхазы - хыстарны сайбах хыныстыҥ

турада тоғынарынаң осхыр салганы. Угаа тың хызылып чуртапчатхан ада оларны ол турада ахча тоғынып аларға ызарға тимненчеткен. Че Худай кизизи ап-арыҥ Николай, хайзына оларның адазынын хомай сағызын Худай ас пирген, алтынныҥ үс нанчыҥасты оларның чуртынзар, сиден азыра, чазыт тастап пирген. Иди ап-арыҥчы Николай хыстарға турыстыра сыйыхтыҥ ирге парып аларға полыс пирген.

Че, сынында, ол харааның өбн сыйыгы - Христостың Төреени. Анзы тикси амырда полчатхан прай пасха улуг киректерни асчатхан илбек хайхас полча. Итседе, полган на кизи поэнына хайдаҥ-да хайхасты пу хараа хайди дее сахтапча, - Худай аннаң сағынчатхан танығыны, Ол анда хайди даа пол парарын. Тик ниместен христостыҥлар пу хараа ойначактарнаң хада көзенектер алнында сивечилерни чарыт салчалар. Иди олар пу хараа Худайтөреткенни паза Наа Төреен Худай-Ыначакты постарына алынарға тимде полчатханнарын көртисчелер.

ХРИСТОСТЫҢ ТӨРЕП ПАРҘАНЫНА - УҒАА ТЫҢ, ÖРІНЧӨБІС!

Иң Ап-арыҥ Мария Хыс, Худайның устаанынаң, өкіс халған частан парған арыҥ сағыстыҥ Иосифнен хоных хон саларға молчас салган полган, че ол туста Мария Хыс, Худайның Ап-арыҥ Худы пастыра, азах аар пол парған полган. Ап-арыҥ Иосиф, анзын сизин салып, Марияны поэдыбарға сынанған, че анын түзіне Худайның Ангелі кіріп, теен: «Давидтиң төлі, Иосиф, Мариянаң хон саларға хорыхпа. Мария Ап-арыҥ Хут пастыра Оолны төредіп алар, Хайзы Худайның Оолгы полар, Син Аны Иисус тіп адап саларзың» (Лк. 2:1-7)

Прай пу худайлыҥ хайхас идөк Худайның ухаанчызы чоохтаанынаң пол парған: «Чиктег чох Арыҥ Мария Хыс, азах аар пол парып, Оолны төредіп алар. Ол Еммануил тіп адал парар, - анзы «Худай піснен хада» теени (Мф. 1:18-25).

Худай кизизи Иосиф, усхун паррып, Худай ысхан Ангелниң чахиин толдырып, Иң Арыҥ Марияны ал салган. Олар, ирепчи полып, хонманнар. Худайҥасын Иосиф Худай Ічези пол парчаң Иң Ап-арыҥ Мария Хыстың чиктег чох арыҥ полчатханын хайраллаан.

Сах пу күннерде Римниң императоры Август поэның чиріндегі чонны санға алчаң чохыҥны сығарыбысхан. Полган на кизее поэның өбекезиниң

чирінде санға алып парарға кирек. Мария Хыснаң Иосиф Давид ханның уйазынаң сыхханнар, аннаң оларға Давид ханның саарынзар Вифлеемзер чол тударға кирек полган.

Вифлеемзер читкенде, андағы кизилер түсчен турада оларға орын табылбаан. Ол сылтаҥнаң олар саарнаң ырах нимес хуйуда, хайдар малларны хонып аларға кире сүр салчаннар, хонып аларға чарат салганнар.

Харасхы орты хараада Мария Хыс Оолахты Төредіп алган. Ол, Часпаланы кістерге ораап алып, мал азырачан көлбеде чаттыр салган. Наа Төреп парған Худай-паланы, Худайның Ангелінің чахиинаң, Иисус тіп адап салганнар.

Сах ол хараа ол хуйунаң ырах ни-

месте мал хадарчылары хойларын чазыда хадарғаннар. Кинетін, оларның алнында Худайның Ангелі тура салып, мал хадарчылары Худай чариинан чарыдыбызып, оларға теен: «Хорыхпанар; мин сісерге илбек өрністі читірчем, хайзы прай кизилерниң өрнізи пол парар: пүүн Давидтиң саары Вифлеемде Арачылаҥчы Төреп парған, Хайзы Христос; мына сісерге таныҥ: сісер кістерге орааттыр салган Часпаланы таап аларзар, Хайзы мал азырачан көлбеде чадар. Мында, Ангелнен хада, көп санның тигірдегі чаа күстері түзіп, Худайны сабландырып, хысхырганнар: Öбркі Худайга - сабланыс, паза чирге - амыр, кизилерде - чохсы сағыс!»

Хачан Ангеллер Öбркізер көдіріл парыбысханда, мал хадарчылары удур-төдір чоохтазып алганнар; Вифлеемзер парып, көр көрөбіс, хайдаҥ ниме анда пол парғанын піске Худай чоохтаан полчаң? Олар манзырап ала хуйузар читкеннер, анда олар Марияны, Иосифти паза Часпаланы, Хайзы көлбеде чатхан, таап алганнар. Мал хадарчылары

Часпалананар хайдаҥ ниме искеннерин чоохтааннар, анзын ис салып, прайзы угаа тың хайхап парған. Мария искен сөстерни Поэның чүреенде чыып салган. Аның соонда, мал хадарчылары Худайны сабландырып, чазыда хадарчатхан хойларыңар өрніснен айланганнар (Лк. 2: 1-7).

Чохсыхабарчы Матфейниң чохсыхабарлаанынаң; Иудеянаң Ирод хан устапчатхан туста, Вифлеемде, Давид ханның саарының хыриндагы хуйуда Худайның Оолгы Христос Төреп парғанда, искеркиден ухаанчы пілігчилер килип, сурааннар: хайда Иудеяны ханы төреп парған? Піс Аның Чылтызын искеркиде көр салгабыс паза Агаа пазырынып аларға килгебіс.

Ол хайхасты ис салып, Ирод хан паза тикси Иерусалим үрүк парған. Ирод пасабыстарны паза чонның үгретчилерин чыып алып, оларнаң сураан: хайда Христосха Төреп парарға кирек полган? Олары тееннер: Иудея Вифлеемінде, иди ухаанчынан пастыра пазыл парған: паза син, Вифлеем, Иуданың чирі, Иуданың чаа сириинен пір дее кичіг нимессиң, иди синнен Устаҥчы сых парар, Хайзы Миниң Израильдегі чонымны арачылап халар (Мих. 5,2).

Худай хулы Людмила
паза пасхалары.

ПІСТІҢ ХАН ХУДАЙЫБЫС ПАЗА АРАЧЫЛАҒЧЫБЫС ИИСУС ХРИСТОСТЫҢ КІРӨСТЕЛГЕНІ

Хан Худайның Төрөөнін паза Кірөске Түскенінің аразы улуг нимес - нинче-де ле күн. Брахы тустарда, ол ікі үлүкүннү піріктіріп, илбек үлүкүннеченер.

Че Иисус Христостың Төрөөнін Кірөске Түскеніне чигіре иледе тус ирт парған, - отыс чыл. Нога Иисус Христос Төрөөні соондох Кірөстелбеен, че ир синіне чит парғанда ла Ол Кірөске түскен? Чазыгы чоxtанар Ол Кірөске түзерін киректебен, хайзы піске, чазыхтыларга ла кирек полча.

Иисус Христосха амырда чон үгретчизи паза наа ондайнаң Худайзар хыгырчан пол парар үчүн, Кірөске Түзіп, Ап-арыг Хуттың пай күзін алынып аларга кирек полған. Иудейлер кибірінен - ит-сөбгінен паза худынан пик пол парған отыс частан чиит нимес үгретчи ле аарластыг паза ізестіг полчан.

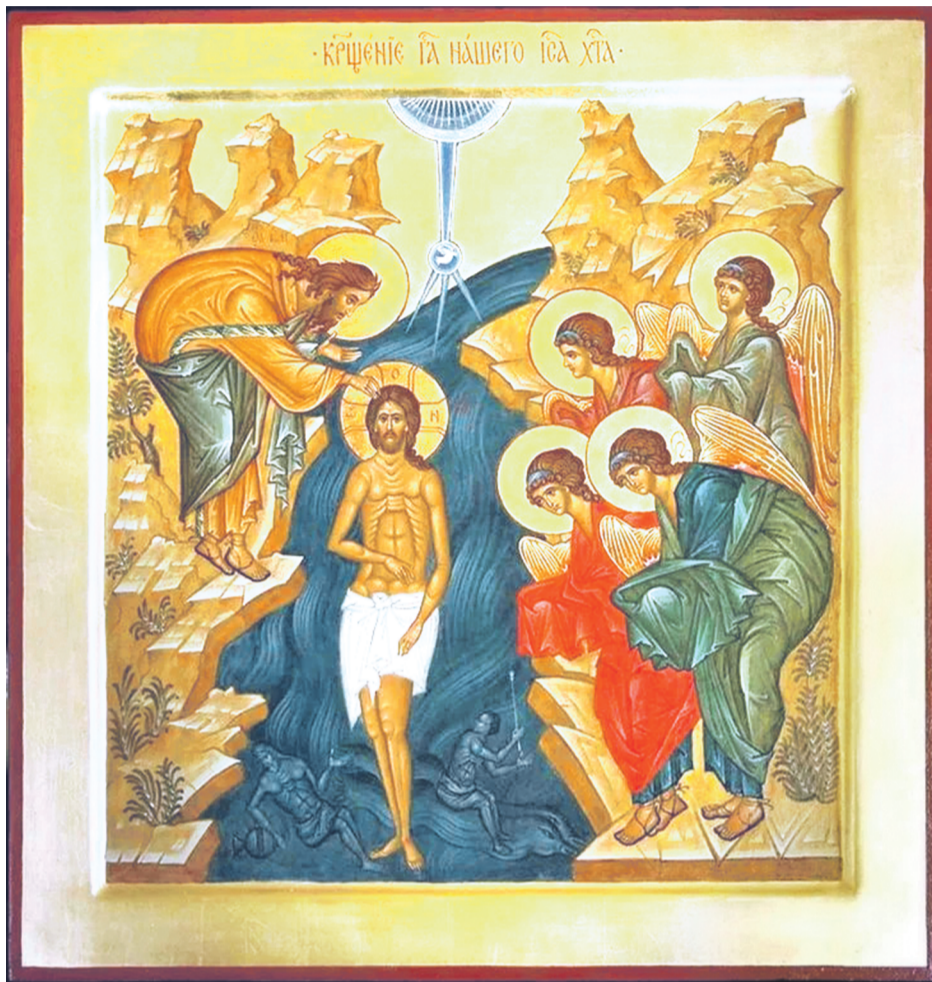
Худайның пөк салғанынан, Иисус Христос отыс часха читіре, оланай чуртаснаң чуртаан, ибкізіне пілдіртпін, чуға хоныхтыг ада-іезінен хада Назарет саарда чуртаан. Иди-сөбгінен паза худынан пик пол парып, паза ин хыйга сағысты алынып, Худайга паза кизилерге хындырып, Позының ағас узы-үгретчизи Иосифтің паза іезінін сөстерін чахсы истіп Ол чуртаан.

Хачан Аннаңар амырда пілер тус чағыннабысханда, Иордан суғның чарларынзар Иоанн Алнындапарчатхан килче. Ол кизилерні иргі тустардох чачылған Арачылағчыны турыстыра удурлырына тимнеп саларга килген.

Хан Худайның Тигірдегі Хан Чиріне кіріп алар үчүн, кем аның алнында, тирен пыроланып, паза ачырғанып, азых искірінген кизилерні Ол Иордан суғда кірөстеен. Ол чазыхтыг кизилернін аразында, амыр көннліг Иисус Христос чазыхтарынаң арығларнаң нимес, хайзы Аның чох полған, че суғның сын-ын ап-арыглап саларга, паза Позының көзидиінен Кірөске Түзіріс Чазыдын турғыс саларга Ол Килген, хайзы піске Хан Худай Чирінің чахсызынзар паза сабланызынзар кіріп алчан ізік полча.

Иоанн, Худай हुлы полчатханын чахсы пілініп, амыр көннліг паза, хорыгып ала, Позының Хан Худайын кірөстирінен хыйа саапча: «Мин Синнең кірөстелерге кирекпін, че Син минзер килчезің ме?» Андада Арачылағчы тылда чоохтаныбысхан: «Сағам анзын халғыс сал, амды піс сын киректі толдыр саларга кирекпіс» (Мф. 3, 14-15).

Андада Хан Худайның Кірөстегчизи Иоанн Алнындапарчатхан Иисус Христостың пазына холын саларга тидінген. Хачан Хан Худайны Иорданның сууна паттырчатханда, Ол Тигірлер азылчатханын, паза Ап-арыг Хуттың, килбөк полып, пістің Хан Худайыбыс Иисус Христостың пазына түсчөккенін көр салған, сах ол туста Иоанн Алнындапарчатхан Тигірлерден Худай-

Аданын үнін ис салған: «Пу Минің хынатхан Оолғым полча, Хайзында Минің чахсы көннмі» (Мк. 1, 10-11).

Андағ, хысхахахти, Хан Худайның Кірөстелгенінің тархыны, хайзы Хан Худайның Кірөстелгені үлүкүннү өзені полча, паза ол ідөк Худай Түскен үлүкүн тіп, адалча. Худай Түскені тіп ол аннаңар адалча, хайзы Ап-арыг Ұс Омалыг Худайның чазыдын тикіс амырға чахсы азыбысча, хайзын ол тусха читіре ухаанчылачаннар; Худай-Ада - Ап-арыг Ұс Омалыг Худайның пастағы Омасы полчатханын, Хайзы өбрік Тигірлерден Иорданда Кірөстелчеткен Оолғын Хынатхан Оолғым тіп, Тигірлерден хысхырған, паза Хан Худайны, Худай Оолғын, Хайзы Ап-арыг Ұс Омалыг Худайның - ікінчи Омасы, үзінчи Омасы Аның - Ап-арыг Хут, Хайзы Худай-Аданың сөзін киречілеп, Аның пазына, килбөк полып, Түскен. Худай Түскені үлүкүн тіп ол ідөк аннаңар адалча, иди Ап-арыг Ұс Омалыг Худайның пірсі - Иисус Христос, Кірөстеліп, Худайның чахсы күзінен паза сынынаң тол парып, илбек үгретчи паза хайхасчайачаң пол парған. Ол Худай Чозағын паза Худайга наа ондайнаң киртінчең Христостың Тигірібін чирде пик турғыс салған. Ол - кизи төлінің Арачылағчызы, ит-сөбкөккір парған Худай, Хайзы Худай-Аданың Чалғыс Төрөөн Оолғы.

Хан Худай Иисус Христос чирзер Килгелекте, чирдегі кизи төлі Худайны чахсы піл полбинчатхан харасхыда, астых чөріп, аарлазы паза чахсызы чох көп худайларга пазырын чөрген. Еврей чоны ла сын Худайны пілчең, че, прайзы нимес. Соонан олар даа Худайга сын киртіністі чидір салғаннар.

Хан Худай Кірөстелген күнде, Худайның соонча парчаң сын чола тур саларга сағыныбысхан кизилер кірөске түзіп аларга күстенченер, иди үлүкүннү тандади, көп сивечілернен ап-арыглал парған суғ полған на кірөстелчеткен кизіні өтіре чарыдып, ол кизінен прай чазыхтын харасхызын хыйа сүріп, ағаа Худайның чахсы күзін пирче, паза олар постары сивечи чили, чарып, сынсабланыстың үгредиин, киртінізін чахсы піліп алчалар, анан чахсы-чалахай киректерні чайап, Тигірдегі Аданы сабландырчалар. Аннаңар піс Ап-арыг Кірөске Түзірісті постарыбысха алын салгабыс, паза Худайның чахсы күзінен өтіре чарыпчатханнар тіп адалчабыс. Че аның соонда, чалахай көннліг полып, паза чахсы киректерні чайап, чарып полчабыс па? Хомай киректерні ит салып, чазыхтарда пат парып, астых чөрбинчөбис пе?

Иди, Хан Худайның Кірөстелгенін сағысха киріп, поэбыстың даа кірөстелгенібісті сағысха кир көреенер.

Абыс пісті Ап-арыг Кірөске түзерге хыгырчатханда, піс сырайыбыснаң кидеркізер - харасхы саринзар айланып, аазыбыснаң үс хати сайтаннаң паза аның чирдегі прай чабал киректерінен хыйа сапхабыс, аннаң чииркеніп, ағаа чапсыра түкүргөбіс, анан іскеркізер - Күннн сынынзар, Христос Арачылағчызар айлангабыс, паза Аннаң пірігіп, Ағаа киртінчеткенібісті азых искірініп, «Киртініс Тани» илбек алданысты хыгырып, поэбыстын прай чуртазыбыста Тигірдегі Ханга тоғынарға сөс пир салгабыс, чирдегі чуртазыбыс тоозылганча, Ағаа сын киртініснаң тоғынып, пістің арачыланызыбыстын ыырчызынаң - чой айнанан, майыгыс пілбин, чаалазарбыс тіп. Че піс ап-арыг сөс пиргенібісті сайбап салбаабыс па, поэбыстын ыырчыбыс саринзар саабыл парбаабыс па?

Кірөске түсчөккенде, піс ит-сөбгібістің паза худыбыстын аймак-пасаха кірін чох иде чуубызып, Худай сыйлаан сынның паза арачыланыстың көгенен кизібіскебіс. Че піс ол көгенекті кірлеп, табырах үрет салбаабыс па? Чазыхтын кірліг, талалых сүбүрөктерінен чаабын салбаабыс па? Пілінер: чазыхтын кірі ачырғастыг азых искіріснаң, алданыснаң паза Ап-арыг Пірлес Чазыдынаң чууныл парча, хайзынзар удаа чүгүре-паза килерге кирексер.

Кірөстелчеткенде, паза ап-арыг миронаң таңмалатчатханда, піссер, көрінмин, ідөк Ап-арыг Хут түскен, хайди ол Иисус Христосха түскен, паза Ол пісті Позының чахсы күзінен өтіре чарыдыбызып, харасхы чазыхты пістен хыйа сүрібіскен, паза Позының тигірліг таңмазын сыйлап, піске Худайның чахсы күзін пиріп, чахсы киректерні чайирға пісті турғыс салған. Ол пісті алында чабалның паза өлімнің палалары полчатханынаң осхырып, Худайның хынатхан палалары поларға хатап төрет салған, паза Тигірдегі Хан Худай Чирінде чуртирын піске сыйлаан: харасхы харааның палаларынаң - чарыхтын паза күннн палалары поларға хатап чайап салған (1 Фес. 5, 5).

Аның соонда, харасхы паза кірліг киректерібісті хыйа сал салгабыс па, паза чарыхтын тириин кис салгабыс па? Ап-арыг Хуттың таңмазын сайбап салбаабыс па? Пісті хатабох чазыхтын харасхызы ибир салбаан ма, тббіркинін чабал хабарчызы? Прай пу турғызыл парған сурығларға Христосты поэына алын салған кизінің Худай пирген уяттырчатхан сағызының сыны нандырзын, паза Иоанн Алнындапарчатханның күстіг үні піске читсин, хайзына үндезіп, Иоанн Кірөстегчизер тикси Иудея чоны, чазыхтарын азых искірініп, кірөстелерге сыххан (Мф. 3, 5-6).

Күрген айының 19-чы күнінде, пістің Хан Худайыбыс паза Арачылағчыбыс Иисус Христостың кірөстелгенін үлүкүннечөң күнде, Ағбан саардағы Никольскай (иргі) соборда үлүкүннү өөн Худайга тоғыныс толдырыл парған соонда, хайзы 9 сағатта пасталар, Иордань-Ағбан суғзар кірөстіг чөріс полар, хайда Ағбанның паза Хакас чирінің Пөзикинапарыг архиепискобы Ионафан Иордань-Ағбан суғның Илбек ап-арыглазын толдыр салар.